Oldal

Endes Mihály: A Tokaj - Zempléni-hegyvidék emlősfaunájáról.....40

MEGFIGYELÉSEK.....56

TERMÉSZET A MŰVÉSZETBEN:

Endes Mihály: Díszárpa. Fotó.....62

Már jubilálunk!

Évfordulót ünneplünk. Kereket, ahogyan az illik és szokásos, még ha a létező legkisebbet is, az ötévest. Ennyi idős lett lapunk, a **Calandrella**, amint azt a borítón szereplő évfolyamszám is tanusítja. Öt esztendő - kilenc kötet (mert 1987-ben csak egyre futotta, hiszen késő ősszel indultunk): ez a mérleg. Szinte kötelezően tesszük fel az ilyenkor elmaradhatatlan kérdést - sok ez, vagy kevés? A válasz pedig így hangzik: pontosan elég. Éppen ennyit, azaz két számot évente terveztünk induláskor, s ezt az ütemet tartani is tudtuk.

Hogy könnyű volt-e ez, netán nehéz (ne találgassanak, elárulom - irdatlanul nehéz), az most, ebben az ünnepélyes pillanatban teljesen mindegy. A lényeg egy, ahogyan sorjáztak az évek, úgy jöttek rendre a Calandrellák is. Közben változott a forma és a nyomdatechnika (ugye, szebbek lettünk?!), megjelentek benne a képek. Bizony, sokak segítsége, jó szándéka kellett mindehhez. Bátran kijelenthetjük, jó kezekben van a lap.

És mert a protokoll is így kívánja, következzen néhány adat. Olyan, amelyre büszkék lehetünk, s jóleső érzéssel írhatjuk le. Az öt évfolyam kilenc kötetében százhetvenöt szerző tollából kereken kétszázötven hosszabb, vagy rövidebb cikk látott napvilágot. Ezek mellett sok-sok hír és információ is szolgálta az olvasókat, igyekezett velük a kapcsolatot tartani. Él tehát és működik a **Calandrella**!

Az eddig eltelt fél évtized már a múltat jelenti. De mit hoz a jövő? Lapnak és szerkesztőnek, szerzőknek és olvasóknak, egyszóval mindazoknak, akiket éppen a közös ügy kapcsol össze? Reméljük, csupa jót. Azt, hogy születnek újabb számok, érkeznek újabb írások és lesznek, akik el is olvassák. Aztán majd újra ünnepelhetünk.

Együtt, jó hangulatban. Már csak öt év odáig, s az idő is gyorsabban telik, ha a Calandrellát lapozgatják.

Főszerkesztő

BARTHA DÉNES

Ökológiai és fitocönológiai vizsgálatok a nyírségi vörös tölgy (Quercus rubra L.) állományokban

A vörös tölgy (Quercus rubra L.) hazája Észak-Amerika keleti része, areája É-D-i irányban Kanadától az Alleghangy-hegység déli nyúlványáig, K-Ny-i irányban az atlanti partvidéktől a prériig terjed. Európába a XVIII. század első negyedében került, hazánkban az utóbbi 90 évben telepítik állományszerűen. Magyarországon az elmúlt évtizedben kiterjedt erdősítéseket végeztek vörös tölggyel a somogyi és nyírségi homokvidéken, illetve Vas-Zala-Baranya löszterületein. Kedvezőbb erdőművelési tulajdonságai miatt - miként az a Nyírségen is tapasztalható - állományait a homoki tölgyesek és gyertyános tölgyesek helyeire telepítették. Jelenlegi nyírségi térfoglalása már 7 %, szemben az erősen csökkenő kocsányos tölgy 12 %-ával. A hazai állományok ökológiai és fitocönológiai viszonyai nem ismertek, ezt a hiányt igyekszik pótolni ez a tanulmány a nyírségi vörös tölgyesekben végzett vizsgálatok eredményeinek közreadásával.

Ökológiai vizsgálatok

A vörös tölgy fiatalon igen gyorsan növő fafaj, erős fototropizmusa miatt az állomány lékeit (pl. tisztítások után) gyorsan benövi. Állományai alatt sajátos fényviszonyok uralkodnak, a fénymennyiség csak igen kis hányadát engedi át a lombkorona. A mérések különböző életfázisú állományokban történtek, a relatív megvilágítás értékeit az alábbi képlet alapján lehet számolni: